

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21141 - Planificació i Avaluació d'Espais Turístics
Grup	Grup 42, 1S, GTUR
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	21141 - Planificació i Avaluació d'Espais Turístics
Crèdits	2.4 presencials (60 hores) 3.6 no presencials (90 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 42, 1S, GTUR(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Macià Blázquez Salom mblazquez@uib.cat	12:00h	13:00h	Dimarts	01/09/2012	31/07/2013	47, edifici Beatriu de Pinós

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Turisme	Optativa	Quart curs	Grau
Grau de Geografia	Optativa	Tercer curs	Grau

Contextualització

La matèria d'estudi serà la **producció d'espai turístic**, a les escales global i local, al si de la globalització capitalista

Es considera que la força motriu d'aquest procés és l'expansió dels **capitals turístics**, amb la creació de noves perifèries turístiques arran de la successió d'onades de creixement del cicle sistèmic d'acumulació

En el context de l'actual **crisi** sistèmica, es proposa investigar la vinculació entre la turistització i el canvi global; particularment els aspectes biofísics, territorials i socials

Es considera que els principals **agents** de la turistització són: les corporacions transnacionals, els organismes internacionals, els paradisos fiscals i els estats, amb la seva funció regulatòria que inclou la planificació territorial, urbana i sectorial turística

S'estudiarà particularment la **planificació** vigent territorial, urbana i sectorial turística de l'Estat espanyol i les Illes Balears

S'ampliarà l'anàlisi local vers les noves destinacions turístiques més relacionades amb la transnacionalització de les corporacions d'arrel balear: El Carib, Amèrica Central i el Magreb

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21141 - Planificació i Avaluació d'Espais Turístics
Grup	Grup 42, 1S, GTUR
Guia docent	A
Idioma	Català

Finalment, es tracten les propostes alternatives de turisme complementari, responsable o comunitari, dins economies diversificades de desenvolupament endògen

Requisits

La matèria de l'assignatura no presenta dificultats per a un neòfit en la geografia, però és recomanable haver cursat les assignatures que es detallen

Recomanables

Haver aprovat geografia del turisme, planificació regional i territori i societat per a l'alumnat de geografia; al cas de l'alumnat de turisme, haver aprovat geografia del turisme i recursos territorials turístics

Cursar planificació urbana, amb la que coincideix en semestre; per la qual cosa serà convenient concertar l'evolució del temari

Competències

Cal aproximar-se a la **comprensió** de la geoeconomia i la geopolítica del turisme a l'escala global i local, per **interessar-se** per la funció reguladora de les administracions públiques mitjançant la planificació i avaluació, així com pels interessos dels agents privats als mercats turístics

Específiques

1. CE10, aplicar conceptes, tècniques i coneixements geogràfics per solucionar problemes, promoure el desenvolupament, crear riquesa i millorar la qualitat de vida de les persones mitjançant la planificació sectorial pública i privada, l'ordenació del territori, la prevenció de riscos, la conservació i les polítiques de sostenibilitat i igualtat.
2. CE11, conèixer i aplicar els conceptes, mètodes i instruments que permeten la gestió responsable dels recursos naturals, la protecció del medi ambient i l'ús sostenible del territori, de forma compatible amb la satisfacció responsable de les necessitats creixents de recursos.
3. CE12, ésser capaç d'adquirir coneixements, comprensió i diversitat d'enfocaments d'altres disciplines i aplicar-les a un context històric i social.

Genèriques

1. CG4, poder transmetre informacions, idees problemes i solucions de qualsevol dels camps temàtics de l'àmbit geogràfic o afí a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Continguts

S'analitza la producció de l'espai turístic, a les escales global i local, al si de la globalització capitalista

S'estudia el procés d'expansió dels capitals turístics, amb la creació de noves perifèries turístiques arran de la successió d'onades de creixement del cicle sistèmic d'acumulació

S'investiga la vinculació entre la turistització i el canvi global, en l'actual context de crisi sistèmica

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21141 - Planificació i Avaluació d'Espais Turístics
Grup	Grup 42, 1S, GTUR
Guia docent	A
Idioma	Català

S'identifiquen i caracteritzen els principals agents de la turístització: corporacions transnacionals, organismes internacionals, paradisos fiscals i estats, amb la seva funció regulatòria que inclou la planificació territorial, urbana i sectorial turística

Es treballen els plans espanyols i balears d'ordenació i promoció turística: des del Consejo Español de Turismo estatal, fins a la legislació i planejament balear

S'aprofundeix al coneixement de les noves destinacions turístiques més relacionades amb la transnacionalització de les corporacions d'arrel balear al Carib, Amèrica Central i el Magreb

S'estudien les propostes alternatives de turisme complementari, responsable o comunitari

Continguts temàtics

1. La producció de l'espai turístic
L'expansió mundial del capital turístic i la creació de noves perifèries de plaer en la globalització capitalista
2. La turístització en la crisi sistèmica
Turisme i canvi global
3. Els agents de la turístització
Les corporacions transnacionals, els organismes internacionals, els paradisos fiscals i els estats
La funció regulatòria dels estats: la planificació territorial, urbana i sectorial turística
4. Planificació turística a Espanya i les Illes Balears
Regulació estatal i balear: Plans Turismo Horizonte 2020 i Turismo Litoral S.XXI del Consejo Español de Turismo, Plans d'Ordenació de l'Oferta Turística, Llei General Turística, Llei de mesures urgents per a l'impuls de l'inversió a Balears, avantprojecte de Llei del turisme de les Illes Balears...
5. Noves perifèries turístiques d'encuny balear
La turístització de les noves destinacions turístiques més relacionades amb la transnacionalització de les corporacions d'arrel balear al Carib, Amèrica Central i el Magreb
6. Propostes alternatives de turisme
El turisme de base ampla, rural, comunitari, responsable... al si d'economies diversificades, complementàries i de desenvolupament endògen

Metodologia docent

Arran de les classes teòriques, el professorat proposarà la lectura crítica de materials per al seu comentari col·lectiu

Es faran sortides de camp a zones turístiques de Mallorca, allà on es desenvoluparan anàlisis detallats d'avaluació i planificació

Es combinarà la recomanació d'assistència i aprofitament d'altres activitats complementàries

Es farà un ús intensiu del campus extens com a mitjà de comunicació i avaluació de l'alumnat

Activitats de treball presencial

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21141 - Planificació i Avaluació d'Espais Turístics
Grup	Grup 42, 1S, GTUR
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Teoria	Grup gran (G)	Exposició i anàlisi crítica col·lectiva de matèria teòrica
Seminaris i tallers	Seminaris i tallers	Grup mitjà (M)	Treball individual o col·lectiu de planificació i avaluació d'espais turístics
Classes pràctiques	Classes pràctiques	Grup mitjà (M)	Exercicis
Tutories ECTS	Tutories ECTS	Grup petit (P)	Seguiment amb tutories
Avaluació	Examen final	Grup gran (G)	Avaluació dels continguts teòrics, els seminaris i els tallers
Altres	Sortides de camp	Grup mitjà (M)	Sortides de camp

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Treballs i memòries individuals	Comprensió dels seminaris, tallers, exercicis i treball de camp; amb la defensa dels seus resultats
Estudi i treball autònom individual o en grup	Participació	Debat crític de les matèries teòrica i pràctica

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		60	2.4	40
Classes teòriques	Teoria	16	0.64	10.67
Seminaris i tallers	Seminaris i tallers	14	0.56	9.33
Classes pràctiques	Classes pràctiques	14	0.56	9.33
Tutories ECTS	Tutories ECTS	4	0.16	2.67
Avaluació	Examen final	2	0.08	1.33
Altres	Sortides de camp	10	0.4	6.67
Activitats de treball no presencial		90	3.6	60
Estudi i treball autònom individual	Treballs i memòries individuals	60	2.4	40
Estudi i treball autònom individual o en grup	Participació	30	1.2	20
Total		150	6	100

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21141 - Planificació i Avaluació d'Espais Turístics
Grup	Grup 42, 1S, GTUR
Guia docent	A
Idioma	Català

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Teoria

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (Recuperable)
Descripció	Exposició i anàlisi crítica col·lectiva de matèria teòrica
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	0% per l'itinerari A

Seminaris i tallers

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Treball individual o col·lectiu de planificació i avaluació d'espais turístics
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	0% per l'itinerari A

Classes pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (Recuperable)
Descripció	Exercicis
Críteris d'avaluació	Treball sobre la matèria
Percentatge de la qualificació final:	10% per l'itinerari A

Tutories ECTS

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Seguiment amb tutories
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	0% per l'itinerari A

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21141 - Planificació i Avaluació d'Espais Turístics
Grup	Grup 42, 1S, GTUR
Guia docent	A
Idioma	Català

Examen final

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (Recuperable)
Descripció	Avaluació dels continguts teòrics, els seminaris i els tallers
Criteris d'avaluació	Exposició de la matèria teòrica

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Sortides de camp

Modalitat	Altres
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	Sortides de camp
Criteris d'avaluació	Memòria i recerca de camp

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Treballs i memòries individuals

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Comprensió dels seminaris, tallers, exercicis i treball de camp; amb la defensa dels seus resultats
Criteris d'avaluació	Exercici pràctic

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Participació

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Tècniques d'observació (Recuperable)
Descripció	Debat crític de les matèries teòrica i pràctica
Criteris d'avaluació	Contribució al debat crític a l'aula i al campus extens

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Es posarà material detallat a disposició de l'alumnat al campus extens

Bibliografia bàsica

- BUADES, J. (1996). Exportando paraísos. La colonización turística del planeta. Palma: La Lucerna
- CAÑADA, E. i GASCON, J. (2005). Viajar a todo tren. Turismo, desarrollo y sostenibilidad. Barcelona: Icaria
- MURRAY, I. (2012). Geografies del capitalisme balear: poder, metabolisme socioeconòmic i petjada ecològica d'una superpotència turística. Departament de Ciències de la Terra, Universitat de les Illes Balears
- RULLAN, O. (1999). "Las políticas territoriales en las Islas Baleares". Cuadernos geográficos, 47 (2010-2): 403-428

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21141 - Planificació i Avaluació d'Espais Turístics
Grup	Grup 42, 1S, GTUR
Guia docent	A
Idioma	Català

VERA, F.; LÓPEZ, F.; MARCHENA, M. i ANTON, S. (2012). *Análisis territorial de turismo*. València: Editorial Tirant lo Blanch

Bibliografia complementària

- BLASCO, A; SEGURA, F. i OLIVER, P. (2007). *Legislación turística*. Palma: Institut d'estudis autonòmics
- BLASCO ESTEVE, A. (2010). "La planificación territorial de las zonas turísticas en España". *Revista de derecho urbanístico y medio ambiente*, 262: 17-70
- BLÁZQUEZ, M. i CAÑADA, E. (2011) (Ed.). *Turismo placebo. Nueva colonización turística: del Mediterráneo a Mesoamérica y El Caribe. Lógicas espaciales del capital turístico*. Managua: Editorial Enlace
- BLÁZQUEZ, M.; MURRAY, I. i ARTIGUES, A.A. (2011). "La balearización global. El capital turístico en la minoración e instrumentación del Estado", *Investigaciones Turísticas*, 2: 1-28
- BLÁZQUEZ, M; CAÑADA, E. i MURRAY, I. (2011). "Búnker playa-sol. Conflictos derivados de la construcción de enclaves de capital transnacional turístico español en El Caribe y Centroamérica". *Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*, vol. XV, nº 368
- BUADES, J.; CAÑADA, E. i GASCÓN, J. (2012). *El turismo en el inicio del milenio. Una lectura crítica a tres voces*. Madrid: Foro de Turismo Responsable, Colecció Thesis (núm. 3)
- FERNÁNDEZ-MIRANDA, R. y RUÍZ, R. (2010). *Políticas públicas, beneficios privados. Mecanismos, políticas y actuaciones públicas para la globalización del turismo*. Madrid: Foro de Turismo Responsable.
- GORMSEN, E. (1997). "The impact of tourism on coastal areas". *GeoJournal*, 42 (1), 39-54.
- HARVEY, D. (2004). *El nuevo imperialismo*. Madrid: Akal.
- HARVEY, D. (2007). *Breve historia del neoliberalismo*. Madrid: Akal.
- MUNAR, J. (2012). *Normativa d'Ordenació Territorial i Urbanística de les Illes Balears*. Palma: Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears
- RAMIS RAMOS, Antonio (1998). *Regulación administrativa y parámetros urbanísticos en la legislación turística estatal y balear*. Palma: Col.legi Oficial d'Arquitectes de Balears
- RULLAN, O. (2007). *L'ordenació territorial a les Balears (segles XIX-XX)*. Palma: Edicions Documenta Balear (Quaderns d'història contemporània de les Balears, 53)
- SALOM, A. (2011). *Las limitaciones al crecimiento poblacional y espacial establecidas por la normativa territorial i urbanística*. Madrid: Instituto Nacional de Administraciones Públicas
- SOCIAS CAMACHO, Joana Maria (2001). *La ordenación de las zonas turísticas litorales*. Madrid: Universidad Carlos III de Madrid. Instituto Pascual Madoz: Boletín Oficial del Estado
- TURNER, Louis i ASH, John (1991). *La horda dorada: el turismo internacional y la periferia del placer*. Madrid : Endymion Madrid: Endymion

Altres recursos

